

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи

з дисципліни: «Макроекономіка»

для студентів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальності 051 «Економіка»

та галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальностей

076 «Підприємництво та торгівля» та 071 «Облік і оподаткування»

Харків, ХНАДУ 2024

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи

з дисципліни: «Макроекономіка»

для студентів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальності 051 «Економіка»

та галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальностей
076 «Підприємництво та торгівля» та 071 «Облік і оподаткування»

Затверджено методичною
радою університету
протокол № ____ від _____

Харків, ХНАДУ 2024

Укладачі: доц. Нестеренко В.Ю.

Кафедра економіки і підприємництва

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Макроекономіка» належить до циклу обов'язкових дисциплін підготовки фахівців галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» та галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальностей 076 «Підприємництво та торгівля» та 071 «Облік і оподаткування».

Мета вивчення навчальної дисципліни - формування у студентів знань про механізм функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою та апробованих економічною практикою.

По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: ключові положення макроекономічних теорій, що лежать в основі макроекономічної науки; систему макроекономічних показників; базові моделі макроекономічної рівноваги; механізми фіскальної, монетарної, соціальної та зовнішньоекономічної економічної політики;

вміти: обчислювати основні макроекономічні показники; аналізувати макроекономічні результати функціонування та розвитку національної економіки; оцінювати ефективність економічної політики держави.

Практичне заняття №1

МЕТОДОЛОГІЯ МАКРОЕКОНОМІКИ

Мета роботи - засвоєння основних категорій та понять макроекономіки як науки.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) макроекономіка;
- 2) функції макроекономіки;
- 3) національна економіка;
- 4) позитивний аналіз;
- 5) нормативний аналіз;
- 6) суб'єкти макроекономіки;
- 7) агрегування;
- 8) модель кругових потоків;
- 9) макроекономічне моделювання;
- 10) споживання;
- 11) заощадження;
- 12) інвестиції;
- 13) трансферти;
- 14) модель;
- 15) екзогенні змінні;
- 16) ендогенні змінні;
- 17) змінні запасу;
- 18) макроекономічна рівновага.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Поняття “макроекономіка” характеризує:
 - а) умови локальних зв'язків і порядок взаємодії економічних суб'єктів один з одним;
 - б) умови і процеси, що властиві національній економіці в цілому;
 - в) загальне регулювання національної економіки, яке здійснюється державою;

г) спосіб взаємодії економічних суб'єктів, в основі якого лежить цінова система, конкуренція та економічне регулювання держави.

2. У межах якого економічного вчення сформувалась макроекономіка як наука?

- а) меркантилізм;
- б) класична економічна теорія;
- в) кейнсіанство;
- г) теорія соціального ринкового господарства.

3. До макроекономічних пропорцій не належать співвідношення між:

- а) сукупним попитом і сукупною пропозицією;
- б) сукупним споживанням і сукупними заощадженнями;
- в) заощадженнями та інвестиціями;
- г) собівартістю і прибутком.

4. У моделі кругообігу ресурсів, товарів і грошей домогосподарства виступають:

- а) суб'єктами ринку ресурсів;
- б) суб'єктами ринку продуктів;
- в) покупцями ресурсів;
- г) правильну відповідь подано у п. а, б.

5. Яке з понять не можна вважати предметом макроекономіки?

- а) державну податкову політику;
- б) темпи економічного зростання країни;
- в) дефляцію;
- г) ціну автомобіля.

6. Макромоделі показують:

- а) об'єктивне зростання показників;
- б) взаємозв'язок між показниками;
- в) зв'язок між державними суб'єктами;
- г) зв'язок між екзогенними величинами.

7. Нормативна функція макроекономіки спрямована на обґрунтування:

- а) сучасного стану економічного розвитку країни;
- б) причин занепаду виробництва;
- в) шляхів забезпечення економічного зростання;
- г) усі відповіді неправильні.

8. Змінні, величина яких визначається поза моделлю:

- а) ендогенні;
- б) екзогенні;
- в) агреговані;
- г) змінні запасу.

9. Який із суб'єктів формує попит на ресурси на рівні макроекономіки?

- а) домогосподарство;
- б) підприємство;
- в) держава;
- г) правильну відповідь подано у п. б, в.

10. Яке з явищ не можна вважати макроекономічним?

- а) дефіцит державного бюджету;
- б) зростаючий рівень цін в економіці;
- в) прибуток компанії „Кока-кола”;
- г) дефіцит зовнішньої торгівлі.

11. Який сектор не належить до макроекономічних суб'єктів?

- а) підприємницький;
- б) державний;
- в) сільськогосподарський;
- г) зовнішній світ.

12. Математичні рівняння, в яких реальні економічні процеси виражені в абстрактному та спрощеному вигляді являють собою:

- а) ендогенні змінні;
- б) екзогенні змінні;
- в) макроекономічні моделі;

г) поведінкові функції.

13. Усе нижче перераховане відноситься до категорії запасу, окрім:

- а) накопиченого багатства споживачів;
- б) дефіциту державного бюджету;
- в) кількості безробітних;
- г) обсягу капіталу в економіці.

14. Об'єктом макроекономічного аналізу виступають:

- а) економічний закон;
- б) економічний процес;
- в) економічна система;
- г) економічні відносини.

15. Предметом макроекономіки є:

- а) економічні закони й категорії;
- б) механізм функціонування економіки;
- в) економічна політика держави;
- г) механізм функціонування підприємства.

16. Економічні системи розрізняються:

- а) структурою виробництва;
- б) рівнем життя населення;
- в) формою власності;
- г) виробництвом ресурсів.

17. Позитивна функція макроекономіки спрямована на вивчення:

- а) фактичного стану економіки;
- б) шляхів подолання падіння виробництва;
- в) шляхів забезпечення економічного зростання;
- г) методів державного регулювання економіки.

18. Загальною умовою макроекономічної рівноваги є рівність:

- а) ринкових попиту і пропонування;

- б) інвестицій та заощаджень;
- в) експорту й імпорту;
- г) усі відповіді неправильні.

Практичне заняття №2 ПОКАЗНИКИ ВИКОРИСТАННЯ ВВП

Мета роботи - придбання практичних навичок розрахунку та аналізу головних показників системи національних рахунків.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) система національних рахунків;
- 2) валовий внутрішній продукт;
- 3) валовий національний продукт;
- 4) чистий економічний добробут нації;
- 5) методи обчислення ВВП;
- 6) реальний ВВП;
- 7) номінальний ВВП;
- 8) індекси Ласпейраса, Пааше і Фішера;
- 9) інфлювання ВВП;
- 10) дефлювання ВВП;
- 11) основний психологічний закон;
- 12) чистий національний продукт;
- 13) національний дохід;
- 14) особистий дохід;
- 15) гранична схильність до споживання;
- 16) гранична схильність до заощадження;
- 17) гранична схильність до інвестування;
- 18) функція споживання;
- 19) функція інвестицій.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Як можна назвати сукупну вартість товарів, виготовлених у країні протягом року?

- а) валовий випуск;
- б) валовий внутрішній продукт;
- в) національний дохід;
- г) чистий економічний добробут.

2. Яку продукцію не можна віднести до кінцевої?

- а) яка використовується для особистого споживання,
- б) яка йде на заміну основних виробничих фондів, що вибули;
- в) яка застосовується для виробництва споживчих товарів,
- г) яка призначається для чистого експорту.

3. Яке з понять визначає товари, що були використані у виробництві кінцевої продукції?

- а) натуральний продукт;
- б) проміжний продукт;
- в) сукупний продукт;
- г) кінцевий продукт.

4. Прибуток спільного підприємства за участю англійського капіталу, що розташоване у Дніпрі, включається у показник:

- а) ВВП України;
- б) ВВП Великобританії;
- в) ВНП України повністю;
- г) ВНП Великобританії повністю.

5. Як можна визначити державні трансфертні платежі?

- а) державні виплати особам з низькими доходами, пенсії, допомога безробітним тощо;
- б) частина національного доходу;
- в) видатки уряду на оплату праці працівників у державному секторі;
- г) усі відповіді неправильні.

6. Яке з наведених тверджень не можна вважати правильним?

- а) ВВП можна обчислити шляхом підсумовування витрат усіх економічних суб'єктів;
- б) ВВП і ВНП – це один і той же показник;

в) чистий внутрішній продукт обчислюється шляхом відрахування амортизації із величини ВВП;
г) усі відповіді неправильні.

7. Який процес не враховується при розрахунку ВВП?

- а) операції з цінними паперами;
- б) купівля-продаж товарів, що вже були у використанні;
- в) державні трансфертні платежі;
- г) усі твердження правильні.

8. У якому компоненті ВВП, обчисленого за доходами, враховується величина дивідендів?

- а) непрямі податки на бізнес;
- б) процент;
- в) прибуток;
- г) заробітна плата.

9. Який з принципів можна віднести до чистих інвестицій?

- а) купівлю домогосподарством легкового автомобіля для задоволення особистих потреб;
- б) заміна зношеного верстата новим;
- в) будівництво складу готової продукції;
- г) усі відповіді неправильні.

10. На яку з величин валові інвестиції перевищують чисті?

- а) особисті заощадження;
- б) трансферти;
- в) амортизація;
- г) державні інвестиції.

11. Який з процесів не можна віднести до валових інвестицій?

- а) придбання обладнання на підприємство;
- б) спорудження нового будинку;
- в) придбання квартири, збудованої у попередній період;
- г) правильну відповідь подано у п. б, в.

12. Які з перелічених агрегованих величин не використовуються при визначенні національного доходу?

- а) відсотки за кредит;
- б) прибуток корпорацій;
- в) заробітна плата;
- г) державні трансфертні платежі.

13. Яку величину вираховують з ВВП, щоб обчислити національний дохід?

- а) амортизацію;
- б) непрямі податки;
- в) виплати на соцстрах;
- г) правильну відповідь подано у п. а, б.

14. Яку величину вираховують із національного доходу для обчислення особистого доходу?

- а) непрямі податки на бізнес;
- б) нерозподілені прибутки корпорацій;
- в) індивідуальні податки;
- г) дивіденди, що сплачуються корпораціями.

15. У який показник включається позаринкова діяльність домогосподарств?

- а) ВВП;
- б) ВНП;
- в) ЧЕД;
- г) ЧНП.

16. У якому з показників відображається зростання фонду вільного часу?

- а) ВВП;
- б) ВНД;
- в) ЧЕД;
- г) НД.

17. За якими цінами визначається номінальний ВВП?

- а) попереднього року;

- б) поточного року;
- в) наступного року;
- г) базисного року.

18. Величина номінального ВВП відома. Який ще показник потрібно знати, щоб розрахувати реальний обсяг ВВП?

- а) загальний розмір прямих і непрямих податків;
- б) розмір національного доходу;
- в) індекс цін;
- г) розмір трансфертних платежів.

19. Яке з тверджень неправильне?

- а) індекс цін Ласпейраса розраховується на основі фіксованого обсягу товарів;
- б) індекс цін Пааше враховує зміни у структурі виробництва;
- в) Індекс Фішера є середнім геометричним індексів Ласпейраса і Пааше;
- г) усі твердження правильні.

20. Який з індексів використовується для вимірювання зміни цін стандартного споживчого кошика?

- а) Ласпейраса;
- б) Пааше;
- в) Фішера;
- г) цін виробника.

Практичне заняття №3

МАКРОЕКОНОМІЧНА РІВНОВАГА: МОДЕЛЬ AD – AS

Мета роботи – засвоєння основних аспектів процесу формування сукупного попиту та пропозиції і факторів впливу на них.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) сукупний попит;

- 2) ефект відсоткової ставки;
- 3) ефект багатства;
- 4) ефект імпортних закупок;
- 5) нецінові фактори сукупного попиту;
- 6) сукупна пропозиція;
- 7) крива короткострокової сукупної пропозиції;
- 8) крива довгострокової сукупної пропозиції;
- 9) горизонтальний, проміжний і вертикальний відрізок AS ;
- 10) потенційний ВВП;
- 11) модель $AD - AS$;
- 12) ефект храповика.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Що не належить до факторів, які визначають характер кривої сукупного попиту?

- а) ефект прибутку;
- б) ефект відсоткової ставки;
- в) ефект багатства;
- г) ефект імпортних закупівель.

2. Яку назву має ефект, викликаний підвищенням ставки відсотка, що спричиняється зростанням рівня цін?

- а) Пігу;
- б) Кейнса;
- в) Хікса;
- г) Самуельсона.

3. Прикладом якого фактора може бути падіння реальної вартості акцій незалежно від рівня інших цін?

- а) цінових детермінант AD ;
- б) цінових детермінант AS ;
- в) нецінових детермінант AD ;
- г) ефекту багатства.

4. Якого явища не може відобразити переміщення кривої сукупного попиту уздовж кривої сукупної пропозиції?

- а) підвищення цін і зростання реального ВВП одночасно;
- б) підвищення цін без зростання реального ВВП;

- в) зростання реального ВВП без підвищення цін;
- г) підвищення цін і зниження реального ВВП одночасно.

5. Який із чинників переміщуватиме криву сукупного попиту вліво?

- а) очікування зменшення реальних доходів у майбутньому;
- б) зменшення податків на доходи фізичних осіб;
- в) підвищення темпів економічного зростання в інших країнах, що є торговельними партнерами даної держави;
- г) зростання реальної вартості фінансових активів і нерухомого майна.

6. Яким чином вплине впровадження нових, більш досконалих технологій на криву AD?

- а) викличе зміщення вправо;
- б) викличе зміщення уліво;
- в) не змінить положення кривої;
- г) усі відповіді неправильні.

7. Який фактор не належить до нецінових детермінант сукупного попиту?

- а) фінансові та фізичні активи;
- б) податки;
- в) підвищення цін на енергоносії;
- г) очікуваний прибуток від інвестицій.

8. Яке з перерахованих явищ може вплинути на величину сукупного попиту?

- а) очікування споживачів;
- б) зміна загального рівня цін;
- в) зростання цін на імпортовану нафту;
- г) зміна валютного курсу.

9. Курс національної валюти України щодо російського рубля зріс. Як це позначиться на сукупному попиті в Україні?

- а) він знизиться;
- б) він зросте;

- в) він залишиться незмінним;
- г) усі відповіді неправильні.

10. Якого впливу зазнає сукупний попит в Україні при досягненні значного приросту національного доходу в Казахстані, якщо ці країни є торговельними партнерами?

- а) попит знизиться;
- б) попит зросте;
- в) попит залишиться незмінним;
- г) зміниться тільки обсяг попиту.

11. Як вплине очікування споживачами підвищення реальних майбутніх доходів на криву сукупного попиту?

- а) викличе зміщення вгору;
- б) викличе зміщення уліво;
- в) викличе зміщення вправо;
- г) крива не зміститься.

12. Яке визначення точніше відображає суть категорії „сукупна пропозиція”?

- а) це загальний обсяг виробництва матеріальних благ і послуг за відповідний проміжок часу;
- б) це реальний обсяг виробництва при будь-якому можливому рівні цін;
- в) це максимальний обсяг виробництва, який досягається в умовах повної зайнятості;
- г) це загальний обсяг виробництва, який досягається при оптимальному використанні наявних у суспільстві ресурсів.

13. Який з факторів сукупної пропозиції можна віднести до нецінових?

- а) зміну курсу валюти;
- б) зміну величини національного доходу країн – торговельних партнерів;
- в) величини податків;
- г) застосування більш прогресивних технологій у виробництві.

14. За якої умови графік сукупної пропозиції має вигляд прямої вертикальної лінії?

- а) повне задоволення наявного попиту;
- б) досягнення повної зайнятості;
- в) відсутність стимулів до подальшого збільшення обсягів виробництва;
- г) наявність адміністративних обмежень подальшого зростання виробництва.

15. Дія якого фактора не може змінити положення кривої на графіку сукупної пропозиції?

- а) зростання продуктивності суспільної праці;
- б) зниження загального рівня цін;
- в) збільшення державних дотацій підприємствам;
- г) усі відповіді неправильні.

16. Яке з поданих тверджень неправильне?

- а) інтеграція країни у світову економіку забезпечує ефективніше використання ресурсів, і крива AS на графіку сукупної пропозиції переміщується вправо;
- б) несприятливе макросередовище переміщуватиме криву короткострокової сукупної пропозиції вліво;
- в) очікування високої інфляції в майбутньому підвищує сукупний попит сьогодні;
- г) усі відповіді неправильні.

17. Який чинник переміщуватиме криву довгострокової сукупної пропозиції вліво?

- а) зростання кількості трудових ресурсів;
- б) підвищення мінімальної заробітної плати;
- в) збільшення обсягу капіталу, яким володіє національна економіка;
- г) підвищення ефективності виробництва.

18. Який вигляд має крива сукупної пропозиції у довготерміновому періоді?

- а) вертикальної лінії;

- б) горизонтальної лінії;
- в) спадної лінії;
- г) усі відповіді неправильні.

19. Які наслідки має зміна сукупного попиту в довгостроковому періоді за класичним варіантом кривої AS?

- а) впливає на обсяг випуску продукції, а не на рівень цін;
- б) впливає на рівень цін, а не на обсяг випуску продукції;
- в) не впливає на рівень цін і випуску продукції;
- г) впливає як на рівень цін, так і на випуск продукції.

20. Який з наслідків спостерігається від негативного шоку пропозиції (наприклад, зростання цін на енергоносії) у короткостроковому періоді?

- а) зростання цін та обсягу випуску продукції;
- б) зростання цін і зниження обсягу випуску продукції;
- в) падіння цін та обсягу випуску продукції;
- г) падіння цін і зростання випуску продукції.

21. Який з наслідків спостерігається при зниженні податкових надходжень до бюджету?

- а) збільшується можливість державних витрат;
- б) крива сукупного попиту переміщується вправо;
- в) зменшується можливість державних витрат, крива сукупного попиту зміщується вправо;
- г) зменшується можливість державних витрат, крива сукупного попиту зміщується вліво.

22. Яке з поданих суджень є помилковим?

- а) крива сукупного попиту має від'ємний нахил;
- б) рівновага на кейнсіанському відрізку кривої AS встановлюється при незмінному рівні цін;
- в) зміна експортно-імпортних потоків не відобразиться на значенні чистого експорту;
- г) крива AS складається з трьох відрізків.

Практичне заняття №4

СТАБІЛІЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Мета роботи – засвоєння теоретичних положень щодо циклічних коливань національної та світової економіки.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) економічні коливання;
- 2) економічний цикл;
- 3) криза;
- 4) депресія;
- 5) пожвавлення;
- 6) піднесення;
- 7) короткостроковий економічний цикл;
- 8) середньостроковий економічний цикл;
- 9) довгостроковий економічний цикл;
- 10) стабілізаційна політика;
- 11) політика експансії;
- 12) політика рестрикції.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Динаміка національного виробництва – це:

а) зміна обсягу національного виробництва за певний проміжок часу;

б) порівняння обсягів реального і номінального національного продукту за певний проміжок часу;

в) грошове вираження обсягу національного виробництва, взяте за певний проміжок часу;

г) фізичне вираження обсягу національного виробництва, взяте за певний проміжок часу.

2. Економічні коливання – це:

а) різні значення приростів обсягів національного виробництва за певний проміжок часу;

б) зниження ступеня економічної активності, пов'язане зі змінами у макроекономічній ситуації;

в) нерівномірність, періодична різноспрямованість змін макроекономічних показників;

г) зміни в макроекономічній політиці держави, які впливають на результати національної економіки.

3. Економічний цикл – це:

а) період, протягом якого спостерігаються різноспрямовані зміни в основних макроекономічних показниках;

б) послідовне проходження національною економікою усіх стадій позитивної економічної динаміки;

в) сукупність певних станів економічної активності, які періодично повторюються в національній економіці;

г) правильна відповідь відсутня.

4. Циклічність національної економіки:

а) є її закономірністю;

б) характерна для країн з невисоким рівнем економічного розвитку;

в) є наслідком неефективної макроекономічної політики;

г) є фактором економічного прогресу суспільства.

5. Які серед виділених в економічній науці циклів розроблені найбільш повно?

а) короткострокові;

б) середньострокові;

в) довгострокові;

г) усі відповіді правильні.

6. Якою є звичайна тривалість середньострокового циклу (років)?

а) 1,5 – 3;

б) 3 – 5;

в) 7 – 11;

г) 10 – 20.

7. Яка послідовність зміни стадій економічного циклу є найбільш характерною?

- а) піднесення – депресія – пожвавлення – спад;
- б) піднесення – спад – депресія – пожвавлення;
- в) пожвавлення – депресія – спад – піднесення;
- г) спад – депресія – піднесення – пожвавлення.

8. У якій фазі економічного циклу спостерігається найвищий рівень зайнятості?

- а) спад;
- б) депресія;
- в) пожвавлення;
- г) піднесення.

9. Що є матеріальною основою середньострокового економічного циклу?

- а) структурне оновлення технологічного способу виробництва;
- б) зміна товарних запасів;
- в) масове оновлення основних засобів виробництва;
- г) правильна відповідь відсутня.

10. Для якої стадії середньострокового економічного циклу характерне відновлення передкризового рівня виробництва?

- а) спад;
- б) депресія;
- в) пожвавлення;
- г) піднесення.

11. Які процеси простежуються у фазі спаду?

- а) домогосподарства купують менше споживчих товарів;
- б) скорочуються інвестиційні видатки фірм на машини та устаткування;
- в) спадає попит на робочу силу;
- г) зменшуються запаси товарів на складах.

12. Теорія середньострокових циклів була створена:

- а) Й. Шумпетером;
- б) А. Смітом;
- в) К. Марксом;
- г) М. Кондратьєвим.

13. Якою є звичайна тривалість довгострокового циклу (років)?

- а) 65 – 80;
- б) 10 – 15;
- в) 15 – 30;
- г) 50 – 60.

14. У якій фазі довгострокового циклу відбувається масове поширення нових технологій, зародження і розвиток нових провідних галузей?

- а) фаза піднесення;
- б) фаза спаду;
- в) депресія;
- г) правильна відповідь відсутня.

15. Який вид стабілізаційної політики держави застосовується на стадії спаду економіки?

- а) експансія;
- б) рестрикція;
- в) антимонопольні заходи;
- г) структурна політика.

16. Який з поданих заходів характерний для державної політики експансії?

- а) зростання державних витрат;
- б) підвищення податків;
- в) скорочення пропозиції грошей;
- г) усі відповіді правильні.

17. Кому зазвичай відводиться першість у розробці економічної теорії „довгих хвиль”?

- а) Й. Шумпетеру;
- б) М. Туган-Барановському;
- в) М. Кондратьєву;
- г) І. Фішеру.

18. Система заходів держави, спрямована на обмеження сукупного попиту, зниження інвестиційної активності й темпів зростання ВВП – це політика:

- а) експансії;
- б) рестрикції;
- в) зайнятості;
- г) правильна відповідь відсутня.

Практичне заняття №5 СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ІНФЛЯЦІЇ ТА АНТИІНФЛЯЦІЙНА ПОЛІТИКА

Мета роботи – засвоєння основних теоретичних положень інфляції та безробіття як наслідків порушення рівноваги.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) інфляція;
- 2) темп інфляції;
- 3) помірна інфляція;
- 4) галопуюча інфляція;
- 5) гіперінфляція;
- 6) інфляція попиту;
- 7) інфляція витрат;
- 8) антиінфляційна політика;
- 9) крива Філіпса;
- 10) безробіття;
- 11) економічно активне населення;
- 12) фрикційне безробіття;
- 13) структурне безробіття;
- 14) циклічне безробіття;
- 15) природний рівень безробіття;
- 16) закон Оукена.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Як можна визначити характер інфляції, за якої ціни зростають від 100 до 200 % на рік?

- а) помірна;
- б) галопуюча;
- в) гіперінфляція;
- г) правильна відповідь відсутня.

2. Назвіть причину інфляції попиту:

- а) монополізація окремих галузей національної економіки;
- б) надмірні державні витрати;
- в) очікування на зростання цін у майбутньому;
- г) усі твердження правильні.

3. Назвіть причину інфляції, викликану зменшенням сукупної пропозиції:

- а) масове підвищення заробітної плати;
- б) зменшення державних витрат;
- в) збільшення державних витрат;
- г) зменшення податків.

4. Який з процесів є умовою для виникнення інфляції витрат?

- а) масово зростає номінальна заробітна плата без зміни продуктивності праці;
- б) збільшуються ціни на енергоресурси;
- в) зменшуються середні витрати на виробництво продукції;
- г) правильну відповідь подано у п. а, б.

5. Які наслідки має наявність в економіці високих темпів інфляції?

- а) підвищення інвестиційної активності;
- б) збільшення попиту на матеріальні активи;
- в) підвищення реальних доходів;
- г) усі відповіді неправильні.

6. Який з процесів не відноситься до соціально-економічних

наслідків інфляції?

- а) масове зниження рівня життя людей;
- б) знецінення заощаджень;
- в) підвищення реального ВВП;
- г) збільшення бартерного обігу.

7. Яким процесом супроводжується непередбачена інфляція?

- а) перерозподілом доходів між боржниками і кредиторами;
- б) зниженням реальної вартості заощаджень;
- в) падінням ефективності національної економіки;
- г) усі твердження правильні.

8. Як можна визначити сукупність заходів, спрямованих на встановлення відповідності між темпами зростання грошової маси і темпами зростання реального ВВП?

- а) політика експансії;
- б) політика стримування;
- в) антиінфляційна політика;
- г) інтеграційна політика.

9. За допомогою якого заходу проводиться адаптивна антиінфляційна політика?

- а) індексація доходів;
- б) регулювання цін;
- в) стабілізація цінових очікувань;
- г) усі перераховані вище заходи.

10. Який тип безробіття виникає при втраті роботи у зв'язку із скороченням сукупного попиту?

- а) природне;
- б) циклічне;
- в) структурне;
- г) фрикційне.

11. Який тип безробіття виникає при втраті роботи внаслідок падіння попиту на професію?

- а) структурне;
- б) фрикційне;

- в) природне;
- г) циклічне.

12. Яка закономірність буде справедливою при виникненні загального зниження сукупного попиту в економіці?

- а) фактичне безробіття більше від природного;
- б) циклічне безробіття більше від фактичного;
- в) фактичне безробіття менше від природного;
- г) фактичне безробіття дорівнює природному.

13. Яка ситуація відображає повну зайнятість?

- а) безробіття в суспільстві повністю відсутнє;
- б) чисельність економічно активного населення збігається з чисельністю зайнятих громадян;
- в) циклічне безробіття дорівнює нулю;
- г) структурне безробіття відсутнє.

14. За якої умови забезпечується повна зайнятість населення?

- а) раціонального розподілу робочої сили;
- б) використання робочої сили відповідно до професійної підготовки;
- в) відсутності безробіття;
- г) відсутності циклічного безробіття.

15. Яким є природний рівень безробіття у розвинених країнах світу?

- а) до 2 %;
- б) 2 – 3 %;
- в) до 4 %;
- г) 5 – 6 %.

16. Які види входять у поняття природного безробіття?

- а) циклічне + структурне;
- б) фрикційне + структурне;
- в) фрикційне + циклічне;
- г) циклічне + фактичне.

17. Яке явище не можна віднести до негативних наслідків безробіття?

- а) недовиробництво ВВП;
- б) зниження рівня кваліфікації працівників, які втратили роботу;
- в) зменшення рівня споживання окремих людей;
- г) підвищення загального рівня цін.

18. Яку закономірність відображає крива Філіпса?

- а) зворотний зв'язок між інфляцією та безробіттям;
- б) вплив шоків сукупного попиту на обсяг ВВП;
- в) зв'язок між податковою ставкою та обсягами податкових надходжень до бюджету;
- г) рівень відставання фактичного ВВП від потенційного.

19. Який з напрямів економічної політики держави може безпосередньо впливати на збільшення кількості робочих місць?

- а) посилення державного контролю над державними підприємствами;
- б) стимулювання дрібного бізнесу;
- в) розвиток місцевого самоврядування;
- г) усі відповіді неправильні.

20. Залежність між якими факторами відображає закон Оукена?

- а) ступенем зменшення ВВП і перевищенням природного рівня безробіття над фактичним;
- б) рівнем безробіття і темпами інфляції;
- в) зміною обсягу національного виробництва та відсотковою ставкою;
- г) правильна відповідь відсутня.

Практичне заняття № 6

КОЛИВАННЯ РІВНОВАЖНОГО ВВП НАВКОЛО ПОТЕНЦІЙНОГО РІВНЯ

Мета роботи – засвоєння теоретичних знань стосовно встановлення рівноваги на товарному ринку національної економіки.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) класична модель рівноваги;
- 2) закон Сея;
- 3) модель “кейнсіанський хрест”;
- 4) ефект мультиплікатора;
- 5) мультиплікатор автономних витрат;
- 6) податковий мультиплікатор;
- 7) рецесійний розрив;
- 8) бюджетна політика;
- 9) інфляційний розрив;
- 10) фіскальна експансія;
- 11) фіскальна рестрикція;
- 12) дискреційна політика;
- 13) недискреційна політика.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Від якого з факторів залежать заощадження у класичній моделі рівноваги?

- а) прибутку;
- б) банківського відсотка;
- в) цін;
- г) заробітної плати;
- д) правильна відповідь відсутня.

2. Яке визначення найбільш точно відображає суть закону Сея?

- а) пропозиція товару створює власний попит;
- б) попит на товари породжує їхню пропозицію;

в) у ринковій економіці попит і пропозиція товару завжди збігаються;

г) пропозиція товару визначається виробничими можливостями, а попит – потребами покупців.

3. Яке визначення попиту на робочу силу справедливе на думку представників класичної школи?

а) зростаюча функція від номінальної заробітної плати;

б) спадна функція від номінальної заробітної плати;

в) зростаюча функція від реальної заробітної плати;

г) спадна функція від реальної заробітної плати.

4. Яка формула правильно відображає співвідношення граничної схильності до заощадження і граничної схильності до споживання:

а) $MPS + MPC = 1$;

б) $1/MPS = MPC$;

в) $MPS - MPC = 0$;

г) усі відповіді неправильні.

5. Яким чином може бути викликаний економічний спад на думку кейнсіанців?

а) надмірним зростанням цін і заробітної плати на фазі піднесення економіки;

б) надмірною схильністю людей до заощаджень;

в) надмірним використанням ресурсів на фазі піднесення економіки;

г) надмірним намаганням підприємців диференціювати товари, що призводить до монополізації.

6. Яке з формулювань основного психологічного закону Кейнса правильне?

а) люди прагнуть зберігати капітал у грошовій формі;

б) схильність підприємців до інвестування має зворотну залежність від розміру податків;

- в) зі збільшенням зайнятості та сукупного доходу зростає і особисте споживання, але повільніше, ніж зростає дохід;
- г) збільшення заощаджень в економіці викликає зростання реальної відсоткової ставки.

7. За якої умови досягається рівновага на товарному ринку згідно з кейнсіанською моделлю?

- а) повної зайнятості;
- б) неповної зайнятості;
- в) збалансованості попиту і пропозиції на всіх ринках;
- г) усі відповіді неправильні.

8. Яке з наведених положень не відповідає поглядам економістів кейнсіанського напрямку?

- а) повна зайнятість швидше випадкова, ніж закономірна;
- б) причини інфляції та безробіття пов'язані з особливостями функціонування самої ринкової системи;
- в) рівновага сукупного обсягу виробництва може досягатись тільки при повній зайнятості;
- г) величина сукупного попиту є фактором зміни інвестиційної активності.

9. За допомогою якого фактора визначається зайнятість у кейнсіанській моделі рівноваги?

- а) сукупної пропозиції;
- б) ресурсного потенціалу економіки;
- в) ефективного попиту;
- г) бажання окремих працівників пропонувати на ринку праці свої трудові здібності.

10. За умови вирівнювання яких факторів досягають рівноваги в моделі кейнсіанського хреста?

- а) сукупних доходів і сукупних видатків;
- б) рівноважного рівня випуску продукції та потенційного ВВП;
- в) інвестицій і заощаджень;
- г) запланованих й фактичних витрат.

11. Недостатня величина якого показника на думку Дж. М. Кейнса є причиною економічного спаду?

- а) ефективної пропозиції;
- б) ефективного попиту;
- в) зайнятості;
- г) усі відповіді неправильні.

12. Що, на думку кейнсіанців, повинно становити основу стабілізаційної політики?

- а) бюджетно-податкова політика;
- б) політика зайнятості;
- в) кредитно-грошова політика;
- г) політика вирівнювання доходів.

13. Як називається приріст заощаджень, що виникає із кожної додаткової грошової одиниці доходу?

- а) середня схильність до заощадження;
- б) гранична схильність до заощадження;
- в) гранична схильність до споживання;
- г) мультиплікатор автономних витрат.

14. Як називається приріст споживання, що виникає із кожної додаткової грошової одиниці доходу?

- а) середня схильність до заощаджень;
- б) гранична схильність до заощаджень;
- в) гранична схильність до споживання;
- г) мультиплікатор автономних витрат.

15. Між якими показниками виражає співвідношення мультиплікатор?

- а) приростом інвестицій і приростом доходу;
- б) приростом заощаджень і приростом доходу;
- в) приростом споживання і приростом заощаджень;
- г) приростом доходу і приростом інвестицій.

16. Яке із значень мультиплікатора буде справедливим за умови, що споживачі із кожної додаткової одиниці доходу зберігають 25%?

- а) 4,0;
- б) 2,5;
- в) 10,0;
- г) 0,4.

17. Якому мультиплікатору відповідає коефіцієнт, що показує величину зміни доходу у відповідь на зміну податків на одну одиницю?

- а) автономних витрат з урахуванням прибуткового податку;
- б) збалансованого бюджету;
- в) податковий;
- г) державних видатків.

18. Який показник необхідно врахувати при обчисленні рівня зміни доходу, що відбувається внаслідок зміни величини інвестицій?

- а) амортизації;
- б) мультиплікатора;
- в) акселератора;
- г) рівня цін.

19. Встановіть назву величини, на яку повинні зрости сукупні витрати для того, щоб підвищити рівноважний рівень випуску продукції до його потенціалу:

- а) інфляційний розрив;
- б) рецесійний розрив;
- в) ефект Пігу;
- г) ефект храповика.

20. Якщо національна економіка досягла повної зайнятості, а обсяг сукупного попиту зростає, то до якого наслідку це приводить?

- а) дефляційного розриву;
- б) інфляційного розриву;
- в) дефіциту державного бюджету;

г) стагфляції.

21. Які операції здійснюють домогосподарства, коли вкладають кошти на депозитні рахунки комерційних банків?

- а) і заощаджують, і інвестують;
- б) заощаджують, але не інвестують;
- в) інвестують, але не заощаджують;
- г) усі відповіді неправильні.

22. Інвестиційна функція задається рівнянням $I = 1000 - 30r$, де r – реальна ставка відсотка. Номінальна ставка відсотка дорівнює 10%, рівень інфляції становить 2 %. Яким буде обсяг інфляції в цьому випадку?

- а) 240 гр. од.;
- б) 760 гр. од.;
- в) 700 гр. од.;
- г) 970 гр. од.

23. За умови зміни якого параметра фіскальна політика буде дискреційною?

- а) зниження ставки оподаткування;
- б) підвищення розмір допомоги в разі безробіття;
- в) збільшення податкових надходження за незмінною прогресивною шкалою оподаткування;
- г) усі відповіді є правильними.

24. За умови перебігу якого процесу фіскальна політика буде недискреційною?

- а) зміни ставки податку на доходи фізичних осіб;
- б) за незмінної ставки податку на доходи громадян збільшаться податкові надходження;
- в) зміни співвідношення між прямими і непрямими податками у доходах державного бюджету;
- г) зменшення видатків на утримання державного сектора економіки.

25. Який захід не можна вважати інструментом дискреційної

політики?

- а) надання допомоги в разі безробіття;
- б) зміну системи і ставок оподаткування;
- в) визначення розміру дефіциту державного бюджету;
- г) правильна відповідь відсутня.

26. Який з названих заходів демонструє стимулюючу фіскальну політику держави?

- а) купівля Центральним банком державних облігацій на відкритому ринку;
- б) продаж Центральним банком державних облігацій на відкритому ринку;
- в) новий випуск державних облігацій для фінансування додаткових державних видатків;
- г) погашення раніше випущених державних цінних паперів.

27. Який графічний вигляд може мати зміна розміру автономного споживання?

- а) переміщення уздовж кривої запланованих витрат;
- б) зміна кута нахилу кривої запланованих витрат;
- в) переміщення кривої запланованих витрат;
- г) переміщення уздовж кривої функції споживання залежно від зміни рівня доходу.

28. Яка ознака безробіття є справедливою за класичною теорією макроекономічної рівноваги?

- а) вимушене;
- б) добровільне;
- в) завжди відповідне природному рівню;
- г) приховане.

Практичне заняття №7

ЦІЛІ, ІНСТРУМЕНТИ І ТЕОРЕТИЧНІ МОДЕЛІ КРЕДИТНО-ГРОШОВОЇ ПОЛІТИКИ

Мета роботи – засвоєння теоретичних знань стосовно встановлення рівноваги на грошовому ринку національної економіки.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) грошова маса;
- 2) готівкові гроші;
- 3) депозитні гроші;
- 4) грошові агрегати;
- 5) ліквідність платіжних засобів;
- 6) загальні резерви;
- 7) обов'язкові резерви;
- 8) надлишкові резерви;
- 9) норма обов'язкових резервів;
- 10) попит на гроші;
- 11) трансакційний попит на гроші;
- 12) попит за мотивом перестороги;
- 13) спекулятивний попит;
- 14) пропозиція грошей;
- 15) банківський мультиплікатор;
- 16) пастка ліквідності;
- 17) кредитно-грошова політика;
- 18) норма обов'язкового резервування;
- 19) операції на відкритому ринку;
- 20) кредитна експансія;
- 21) кредитна рестрикція;
- 22) монетарне правило Фрідмена.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Що розуміється під ліквідністю грошей?
 - а) перетворення грошей на капітал;

- б) вираження вартості товарів у грошах;
- в) здатність активів перетворюватись на гроші;
- г) здатність грошей створювати накопичене багатство.

2. У складі грошової маси прийнято виділяти такі агрегати: M_0 , M_1 , M_2 . Компоненти якого з агрегатів є найбільш ліквідними?

- а) M_0 ;
- б) M_1 ;
- в) M_2 ;
- г) правильними є варіанти в п. б, в.

3. Що з перерахованого не включається до грошового агрегату M_2 ?

- а) термінові депозити;
- б) гроші Держстраху;
- в) валютні заощадження;
- г) гроші клієнтів за трастовими операціями банків.

4. Яким поняттям можна визначити трансакційний попит на гроші?

- а) зростаюча функція сукупного доходу;
- б) спадна функція сукупного доходу;
- в) спадна функція відсоткової ставки;
- г) зростаюча функція відсоткової ставки.

5. Який з видів попиту на гроші відображається графічно у вигляді вертикальної лінії?

- а) трансакційний;
- б) сукупний;
- в) спекулятивний;
- г) усі відповіді неправильні.

6. Якому з понять відповідає визначення суми, що залишається у розпорядженні комерційних банків і реально може бути використана для проведення активних операцій?

- а) грошова база;
- б) обов'язкові резерви;

- в) надлишкові резерви;
- г) сукупні резерви.

7. Якому з понять відповідає визначення загальних банківських резервів?

- а) сума, яка залишається у розпорядженні комерційних банків і використовується для проведення активних операцій;
- б) сума, яка створюється Центральним банком у вигляді зобов'язань безготівкових вкладів комерційних банків;
- в) сума, що вноситься як депозит на банківські рахунки і не видається у вигляді кредитів;
- г) сума, якою володіє Центральний банк.

8. Від якого фактора не залежить пропозиція грошей?

- а) політики Центрального банку;
- б) ступеня активності кредитно-фінансових установ;
- в) додаткової емісії акцій підприємств;
- г) усі відповіді неправильні.

9. У яких межах комерційний банк може створювати безготівкові гроші?

- а) своїх надлишкових резервів;
- б) своїх депозитів;
- в) своєї готівки у касі;
- г) своїх фактичних резервів.

10. Сума яких складових відповідає визначенню грошової бази?

- а) усіх грошових агрегатів;
- б) готівкових грошей і загальних резервів банку;
- в) готівкових грошей і обов'язкових резервів банку;
- г) готівкових і безготівкових грошей.

11. Яке з визначень коефіцієнта, що показує максимальну кількість нових депозитних грошей, створених однією грошовою одиницею, справедливе?

- а) норма обов'язкового резервування;

- б) банківській мультиплікатор;
- в) грошова база;
- г) облікова ставка.

12. Коли грошова база подвоїлась і розмір грошового мультиплікатора також збільшився у два рази, то як це вплинуло на пропозицію грошей?

- а) не змінилася;
- б) подвоїлася;
- в) зросла у чотири рази;
- г) зросла, але менше ніж у два рази.

13. Який із заходів не належить до методів кредитно-грошового регулювання, що здійснюються Центральним банком?

- а) зміна обов'язкової резервної норми;
- б) зміна облікової ставки;
- в) проведення операцій на відкритому ринку;
- г) перерозподіл бюджетних коштів держави.

14. Який наслідок може мати зміна обов'язкової резервної норми?

- а) скорочення кредитних ресурсів комерційних банків;
- б) впливу на обсяг реальних кредитних ресурсів комерційних банків не відбувається;
- в) зменшення або збільшення кредитних ресурсів комерційних банків;
- г) збільшення кредитних ресурсів комерційних банків.

15. Яке з визначень операцій Центрального банку на відкритому ринку є справедливим?

- а) придбання або продаж державних боргових зобов'язань (у формі цінних паперів);
- б) придбання або продаж іноземної валюти;
- в) регулювання ринку вільних капіталів;
- г) правильна відповідь відсутня.

16. Унаслідок якого заходу збільшиться пропозиція грошей?

- а) підвищення норми резервування;
- б) зміна співвідношення „готівка – депозити”;
- в) збільшення грошової бази;
- г) зменшення грошового мультиплікатора.

17. Яке з визначень депозитної політики банку правильне?

- а) діяльність щодо залучення вільних коштів фізичних та юридичних осіб;
- б) діяльність банку, пов'язана з визначенням відсотка для надання позик;
- в) робота банку з цінними паперами;
- г) діяльність банку на міжбанківській валютній біржі.

18. Який із законів не належить до функцій Центрального банку?

- а) проведення грошової емісії;
- б) розпорядження бюджетними коштами держави;
- в) регулювання грошового обігу;
- г) визначення нормативів діяльності комерційних банків.

19. Коливання якого фактора виступає в ролі механізму встановлення рівноваги на грошовому ринку?

- а) загального рівня цін;
- б) інфляції;
- в) реальної ставки відсотка;
- г) реального доходу.

20. Коли кількість грошей в обігу зростає, то який процес при цьому відбувається?

- а) скорочення частки готівки в загальній сумі платіжних засобів населення;
- б) зниження норми обов'язкових резервів;
- в) зменшення надлишкових резервів комерційних банків;
- г) усі відповіді є правильними.

21. Що повинен зробити Центральний банк для зниження

ставки відсотка?

- а) ввести додаткові податки;
- б) стимулювати зростання сукупного попиту;
- в) збільшити пропозицію грошей;
- г) зменшити пропозицію грошей.

22. Який із заходів має проводити Центральний банк для скорочення пропозиції грошей?

- а) купувати державні облігації на відкритому ринку;
- б) зменшити облікову ставку;
- в) збільшити норму обов'язкових резервів;
- г) усі відповіді є правильними.

23. Який із заходів має провести Центральний банк для досягнення високої інвестиційної активності в країні?

- а) зменшити норму обов'язкового резервування;
- б) збільшити облікову ставку відсотка;
- в) продавати цінні папери;
- г) правильна відповідь відсутня.

24. Яким буде наслідок продажу Центральним банком великої кількості державних цінних паперів домогосподарствам і комерційним банкам?

- а) збільшиться загальна сума депозитів комерційних банків;
- б) зменшиться пропозиція грошей;
- в) зменшиться сума позик, наданих комерційними банками;
- г) знизиться рівень відсоткової ставки.

25. Що має на меті Центральний банк, змінюючи облікову ставку?

- а) збільшення інвестиційної активності;
- б) зниження інвестиційної активності;
- в) стимулювання збільшення кількості комерційних банків;
- г) усі відповіді неправильні.

26. Яке з визначень економічної ситуації, коли зростаюча пропозиція грошей не в змозі викликати подальше зниження відсоткових ставок, є справедливим?

- а) ефект храповика;
- б) ефект реальних касових залишків;
- в) пастка ліквідності;
- г) ефект відсоткових ставок.

27. Який з факторів не належить до наслідків рестриктивної політики держави (згідно з кейнсіанською концепцією)?

- а) прискорення інфляції;
- б) скорочення безробіття;
- в) збільшення інвестиційних витрат;
- г) усі відповіді є правильними.

28. Припустимо, що пропозиція грошей і рівень цін постійні. Тоді що відбудеться в разі збільшення рівня доходу на грошовому ринку?

- а) збільшиться попит на гроші і підвищиться ставка відсотка;
- б) збільшиться попит на гроші і знизиться ставка відсотка;
- в) попит на гроші зменшиться, а ставка відсотка підвищиться;
- г) попит на гроші зменшиться і ставка відсотка знизиться.

29. Які річні темпи приросту грошової маси вважаються необхідними при застосуванні монетарної політики?

- а) 5 – 6 %;
- б) 3 – 5 %;
- в) 2 – 2,5 %;
- г) до 10 %.

Практичне заняття №8

ВІДНОСНА ЕФЕКТИВНІСТЬ БЮДЖЕТНОЇ І КРЕДИТНО-ГРОШОВОЇ ПОЛІТИКИ В МОДЕЛІ IS - LM

Мета роботи – засвоєння теоретичних знань стосовно встановлення спільної рівноваги на товарному та грошовому ринках національної економіки.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) модель $IS - LM$;
- 2) крива IS ;
- 3) крива LM ;
- 4) ефект витіснення;
- 5) рівновага у моделі $IS - LM$.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Ефект витіснення означає:
 - а) споживання товарів і послуг збільшується, а кількість інвестицій – зменшується;
 - б) вітчизняні вироби витісняють імпорт;
 - в) збільшення державних видатків зменшує обсяг планових інвестицій;
 - г) збільшення приватних інвестицій зменшує державні видатки.

2. Яке явище не впливає на положення лінії IS на графіку економічної моделі:
 - а) зниження заощаджень на величину приросту чистого експорту;
 - б) зміни граничної схильності до заощаджень при незмінному їх обсязі;
 - в) зростання державних витрат за рахунок підвищення податків;

г) зменшення пропозиції грошей.

3. Як змінюється ставка відсотка при збільшенні реального доходу з урахуванням динаміки пропозиції грошей, порівняно зі своїм значенням в умовах фіксованої пропозиції грошей?

- а) знижується на більшу величину;
- б) зростає на більшу величину;
- в) зростає на меншу величину;
- г) знижується на меншу величину.

4. Яку грошово-кредитну політику має проводити Центральний банк згідно з моделлю IS – LM, щоб забезпечити незмінний рівень доходу:

- а) пропозиція грошей має зрости, ставка відсоткова не зміниться;
- б) пропозиція грошей має зрости, ставка відсоткова знизиться;
- в) пропозиція грошей має скоротитися, ставка відсотка не зміниться;
- г) пропозиція грошей має скоротитися, ставка відсотка зросте.

5. Унаслідок взаємодії яких факторів визначається ставка відсотка відповідно до моделі IS – LM?

- а) ринку товарів і послуг з ринком грошей;
- б) попиту й пропозиції на ринку товарів та послуг;
- в) грошового ринку з ринком цінних паперів;
- г) попиту і пропозиції на грошовому ринку.

6. Яке явище спостерігається в умовах ефекту витіснення?

- а) $I = S$;
- б) зростання автономних інвестицій не збільшує ефективного попиту;
- в) інвестиції мінімальні через дуже високі ставки відсотка;
- г) ефективний попит нееластичний відносно пропозиції грошей.

7. На основі якої моделі виводиться крива IS на графіку товарного і грошового ринків?

- а) кейнсіанського хреста й інвестиційної функції;

- б) кейнсіанського хреста і функції заощаджень;
- в) кейнсіанського хреста і кривої переваг ліквідності;
- г) кейнсіанського хреста і функції номінальної відсоткової ставки.

8. Як зміщується крива IS на графіку товарного і грошового ринків?

- а) униз і вліво, падає ставка відсотка і рівень доходу;
- б) вгору і вправо, зростає ставка відсотка і рівень доходу;
- в) вгору і вправо, падає ставка відсотка і підвищується рівень доходу;
- г) униз і вліво, підвищується ставка відсотка і падає рівень доходу.

9. Який вигляд має крива IS на графіку товарного й грошового ринків, якщо інвестиції не залежать від ставки відсотка?

- а) горизонтальна;
- б) вертикальна;
- в) має додатний нахил;
- г) має від'ємний нахил.

10. Який наслідок буде від зростання державних витрат?

- а) зростання планових витрат;
- б) зміщення кривої IS на графіку економічної моделі на величину мультиплікатора державних витрат;
- в) крива LM залишиться на місці;
- г) всі відповіді правильні.

11. Як зміняться криві на графіку економічної моделі за умови продажу облігацій державної позики?

- а) зміщення кривих IS і LM;
- б) зміщення тільки кривої IS;
- в) зміщення тільки кривої LM;
- г) точно відповісти неможливо.

12. Визначити форму кривої LM на графіку економічної моделі, якщо попит на гроші не реагує на ставку відсотка:

а) полого, зміни монетарної політики ефективно впливають на реальний дохід;

б) вертикальна, зміни монетарної політики ефективно впливають на реальний дохід;

в) полого, зміни фіскальної політики ефективно впливають на реальний дохід;

г) крута, зміни фіскальної політики ефективно впливають на реальний дохід;

13. У якому випадку крива IS зміщується вправо?

а) зменшується кількість грошей в обігу;

б) зростають ставки оподаткування;

в) уряд збільшує трансферти;

г) усі згадані явища мають місце.

14. Яку закономірність відображає точка рівноваги економічної моделі IS – LM на графіку:

а) планові витрати дорівнюють фактичним;

б) реальна пропозиція грошей дорівнює реальному попиту на гроші;

в) значення доходу і відсотка відповідає стану рівноваги як товарного, так і грошового ринків;

г) усі названі закономірності відповідають точці рівноваги.

15. Який наслідок має стимулююча кредитно-грошова політика в моделі

IS – LM?

а) зниження ставки відсотка і підвищення рівня доходу;

б) зниження ставки відсотка і зниження рівня доходу;

в) підвищення ставки відсотка і зниження рівня доходу;

г) підвищення ставки відсотка і підвищення рівня доходу.

16. Визначте реальний підсумок проведення стимулюючої фіскальної і підтримуючої кредитно-грошової експансії:

- а) зростання рівноважного рівня доходу, при незмінній ставці відсотка;
- б) зростання ставки відсотка, при незмінному рівні доходу;
- в) зниження ставки відсотка і зростання рівноважного рівня доходу;
- г) зростання ставки відсотка і рівноважного рівня доходу.

17. Як зміниться нахил кривих IS та LM, на графіку економічної моделі, якщо інвестиції стануть менш чутливі до відсоткової ставки?

- а) крива LM стане крутішою;
- б) крива LM стане більш пологою;
- в) крива IS стане крутішою;
- г) крива IS стане більш пологою.

18. Визначте наслідок зростання державних видатків в економічній моделі

IS – LM?

- а) збільшення доходу і падіння ставки відсотка;
- б) зменшення і доходу, і ставки відсотка;
- в) збільшення і доходу, і ставки відсотка;
- г) зменшення доходу і зростання ставки відсотка.

19. Як відображено ефективність стимулюючої кредитно-грошової політики на графіку економічної моделі?

- а) криві LM та IS круті;
- б) крива LM відносно полого;
- в) крива IS полого, крива LM крута;
- г) крива IS крута, крива LM полого.

20. За якої обставини стимулююча бюджетно-податкова політика буде ефективною?

- а) попит на гроші дуже чутливий до ставки відсотка;
- б) інвестиції дуже чутливі до ставки відсотка;
- в) попит на гроші не реагує на ставку відсотка;
- г) правильна відповідь відсутня.

Практичне заняття №9
**МОДЕЛЬ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ Й
РІВНОВАГА У ВІДКРИТІЙ ЕКОНОМІЦІ**

Мета роботи – засвоєння теоретичних знань стосовно особливостей функціонування національної економіки відкритого типу.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) відкрита економіка;
- 2) експорт;
- 3) імпорт;
- 4) гранична схильність до імпорту;
- 5) чистий експорт;
- 6) зовнішньоторговельна політика;
- 7) фритредерство;
- 8) протекціонізм;
- 9) нетарифні інструменти торговельної політики;
- 10) митний збір;
- 11) специфічне мито;
- 12) адвалорне мито;
- 13) валюта;
- 14) пряме котирування валюти;
- 15) зворотне котирування валюти;
- 16) реальний валютний курс;
- 17) попит на валюту;
- 18) пропозиція валюти;
- 19) гнучкий валютний курс;
- 20) фіксований валютний курс;
- 21) паритет купівельної спроможності;
- 22) валютний ринок;
- 23) девальвація;
- 24) ревальвація;
- 25) валютна інтервенція;
- 26) платіжний баланс;
- 27) активне сальдо платіжного балансу;

- 28) пасивне сальдо платіжного балансу;
- 29) ступінь мобільності капіталу.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Якщо порівнювати між собою наслідки застосування мита або квоти, то тільки мито:

- а) призводить до скорочення імпорту;
- б) сприяє підвищенню цін;
- в) приносить доходи до державного бюджету;
- г) правильна відповідь відсутня.

2. Яка з наведених форм торговельних бар'єрів не є суттєвою перешкодою для вільної торгівлі?

- а) імпортна квота;
- б) ліцензії на експорт та імпорт;
- в) добровільні експортні обмеження;
- г) правильна відповідь відсутня.

3. Який фактор не входить в рахунок поточних операцій як складової платіжного балансу?

- а) транспортні послуги іноземним державам;
- б) товарний експорт;
- в) чисті доходи від інвестицій;
- г) зміни в активах країни за кордоном.

4. Коли кажуть, що країна девальвувала свою валюту, яку з подій мають на увазі?

- а) країна відмовилась від золотого стандарту;
- б) у країні дефіцит торговельного балансу;
- в) внутрішня купівельна спроможність одиниці валюти знизилась;
- г) уряд підвищив ціну, за якою він буде купувати золото.

5. Як може вплинути на фізичний обсяг експорту та імпорту України помітне зниження ціни гривні в іноземних валютах:

- а) експорт та імпорт зростуть;
- б) експорт знизиться, а імпорт зросте;

- в) експорт та імпорт знизяться;
- г) експорт зросте, а імпорт знизиться.

6. Яким з чинників зумовлюється курс валюти в системі плаваючих валютних курсів:

- а) розміром золотого запасу країни;
- б) рівнем національного доходу;
- в) попитом і пропозицією іноземних валют;
- г) усі відповіді правильні.

7. За якої обставини активне сальдо платіжного балансу збільшиться?

- а) знизяться реальні ставки відсотка;
- б) зростуть темпи економічного зростання;
- в) зростуть темпи інфляції;
- г) нічого з переліченого не відбудеться.

8. Україна вирішує встановити контроль над зовнішньою торгівлею з тим, щоб знизити дефіцит платіжного балансу. Який наслідок цього рішення?

- а) зниження українського імпорту;
- б) зниження рівня інфляції в країні;
- в) зниження українського експорту;
- г) зниження сальдо торговельного балансу.

9. Якщо при режимі фіксованих валютних курсів рівень інфляції в Україні виявиться вищим, ніж в інших країнах, то яким буде наслідок?

- а) український експорт та імпорт зростуть;
- б) український експорт знизиться, а імпорт зросте;
- в) український експорт та імпорт знизяться;
- г) український експорт зросте, а імпорт знизиться.

10. Який з нижчеперелічених заходів збільшує пропозицію іноземної валюти в обмін на вітчизняну?

- а) імпорт капіталу;
- б) імпорт товарів;

- в) імпорт послуг;
- г) експорт капіталу.

11. Якщо країна з високим рівнем інфляції для того, щоб її стримати, проводить рестриктивну грошову політику, то який наслідок це має?

- а) підвищення конкурентноспроможності продукції цієї країни;
- б) підвищення валютного курсу цієї країни;
- в) збільшення експорту;
- г) зниження обмінного курсу країни.

12. Якщо величина офіційних валютних резервів Центрального банку не зміниться, то якого наслідку можна очікувати за інших рівних умов?

- а) сальдо торгового балансу буде дорівнювати нулю;
- б) сальдо поточних рахунків буде дорівнювати нулю;
- в) сальдо капітальних рахунків буде дорівнювати нулю;
- г) сальдо платіжного балансу буде дорівнювати нулю.

13. Яким чином може бути покритий дефіцит платіжного балансу ?

- а) за допомогою девальвації валюти;
- б) шляхом збільшення зовнішньої заборгованості;
- в) шляхом використання резервів іноземної валюти;
- г) правильну відповідь подано в п. б і в.

14. Яким має бути сальдо платіжного балансу країни?

- а) позитивним, якщо експорт товарів перевищує імпорт;
- б) зведеним до нуля;
- в) позитивним, якщо на рахунку руху капіталів зафіксовано перевищення припливу капіталів над відпливом;
- г) дефіцитним, якщо на рахунку поточних операцій сальдо негативне.

15. Якщо торговельний баланс позитивний, то яким може бути баланс поточних операцій?

- а) з плюсом;

- б) з мінусом;
- в) збалансованим;
- г) усі відповіді правильні.

16. Який наслідок буде мати збільшення пропозиції гривні за гнучкого валютного курсу гривні до долара США?

- а) збільшення імпорту українських товарів;
- б) зростання активного сальдо торговельного балансу України;
- в) ціна гривні, виражена в доларах, зменшиться;
- г) ціна долара, виражена в гривні, збільшиться.

17. За інших рівних умов, яка обставина буде причиною зменшення дефіциту торговельного балансу в країні?

- а) ціни в цій країні збільшаться відносно цін в інших країнах;
- б) ціни в цій країні зменшаться відносно цін в інших країнах;
- в) ціни іноземних валют зменшаться;
- г) будуть зменшені тарифи на імпорт.

18. Який фактор враховують в обчисленні поточних операцій платіжного балансу країни?

- а) експорт товарів;
- б) вартість гуманітарної допомоги потерпілим від повеней, яку отримала країна із-за кордону;
- в) доходи резидентів від фінансових активів за кордоном;
- г) неправильні всі відповіді.

19. Якщо населення країни за певний період заплатило іноземцям більше, ніж отримало від них, то яким буде платіжний баланс?

- а) урівноваженим;
- б) дефіцитним;
- в) профіцитним;
- г) нестабільним.

20. За високої мобільності капіталу, який наслідок буде мати зростання ставки відсотка?

- а) значний приплив іноземних інвестицій;

б) значний вплив іноземних інвестицій;
в) позитивне сальдо платіжного балансу; г) правильними є всі відповіді.

21. Який фактор не включається у баланс переказів?

- а) оплата праці трудових мігрантів;
- б) доходи від іноземних інвестицій;
- в) поточні трансферти;
- г) імпорт капіталу.

22. Яке з поданих тверджень неправильне:

- а) якщо підсумковий платіжний баланс дорівнює нулю, то платіжний баланс країни врівноважений;
- б) за активного підсумкового платіжного балансу Центральний банк збільшує валютні резерви;
- в) підсумковий платіжний баланс дорівнює балансові офіційних розрахунків із протилежним знаком;
- г) збільшення офіційних валютних резервів відображається у кредиті, а зменшення – у дебеті.

23. Який наслідок буде мати девальвація національної валюти?

- а) вплив капіталу з країни і створення дефіциту платіжного балансу;
- б) збільшення сукупного попиту в країні;
- в) скорочення валютних резервів Центрального банку і зниження грошової маси;
- г) усі відповіді неправильні.

24. Яким чином може бути покритий дефіцит платіжного балансу країни?

- а) позикою за кордоном;
- б) використанням золотовалютних резервів країни;
- в) девальвацією національної валюти;
- г) правильними є відповіді в пунктах а, б

Практичне заняття №10
**ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ПРИ ФІКСОВАНОМУ
КУРСІ ВАЛЮТИ**

Мета роботи – засвоєння теоретичних знань стосовно особливостей встановлення рівноваги у відкритій економіці.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) модель Менделла – Флемінга;
- 2) відкрита економіка;
- 3) мала відкрита економіка;
- 4) велика відкрита економіка;
- 5) ступінь міжнародної мобільності капіталу;
- 6) абсолютна мобільність капіталу;
- 7) приплив капіталу;
- 8) відплив капіталу.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Якою є основна відмінність моделі Менделла – Флемінга, що відрізняє її від моделі IS – LM?

- а) рівень цін є незмінним;
- б) відкрита економіка в країні;
- в) не спостерігається вплив монетарної та фіскальної політики;
- г) усі відповіді неправильні.

2. Як буде переміщуватись крива LM* на графіку моделі Менделла –

Флемінга в системі координат ($Y - e$) за підвищення валютного курсу?

- а) уліво;
- б) управо;
- в) стане крутішою;
- г) не змінить свого положення.

3. Як буде переміщуватись крива IS^* на графіку моделі Менделла –

Флемінга, в системі координат ($Y - e$) за підвищення валютного курсу?

- а) уліво; б) управо;
- в) стане крутішою;
- г) буде стабільною.

4. Яке явище досліджує модель Менделла – Флемінга?

- а) причини коливань сукупного доходу;
- б) взаємодію між товарними і грошовими ринками під впливом грошово-кредитної і бюджетно-податкової політики;
- в) вплив валютного курсу на умови макроекономічної рівноваги;
- г) усі відповіді неправильні.

5. Яка причина того, що в моделі Менделла-Флемінга розглядається номінальний, а не реальний валютний курс?

- а) номінальний і реальний валютний курс – це одне й те саме;
- б) зміни реального валютного курсу не визначають умов макроекономічної рівноваги;
- в) ціни вважаються незмінними;
- г) рахунок поточних операцій платіжного балансу змінюється залежно від номінального, а не реального валютного курсу.

6. Яке із тверджень неправильне?

- а) ставка відсотка всередині країни встановлюється на рівні світової;
- б) крива LM вертикальна, оскільки попит на гроші і пропозиція грошей нечутливі до змін валютного курсу;
- в) крива IS має від'ємний нахил, тому що нижчий валютний курс стимулює інвестиції;
- г) перетин кривих IS та LM відображає рівноважний валютний курс.

7. Яка причина неефективності фіскальної експансії в малій відкритій економіці з плаваючим валютним курсом?

- а) грошова політика нейтралізує зростання випуску;
- б) валютний курс залишається незмінним;
- в) скорочення чистого експорту нейтралізує ефект розширення сукупного попиту за рахунок зростання урядових витрат;
- г) валютний курс зростає, і випуск продукції скорочується.

8. Який наслідок буде мати введення обмежень на імпорту у відкритій економіці з плаваючим валютним курсом?

- а) збільшення чистого експорту при скороченні внутрішнього споживання, але збереженні обсягу випуску продукції;
- б) зростання валютного курсу і скорочення обсягів не тільки імпорту, але й експорту;
- в) зниження інвестицій та скорочення випуску продукції;
- г) усі відповіді неправильні.

9. Яка ознака характерна для грошової політики за плаваючого валютного курсу і високої мобільності капіталу?

- а) ефективність, оскільки збільшується чистий експорт, зайнятість і дохід;
- б) неефективність, оскільки знижуються можливості експорту;
- в) ефективність внаслідок припливу капіталу, що починається відразу після зростання внутрішньої ставки відсотка;
- г) незмінність рівноважного доходу.

10. Унаслідок якого фактора протекціоністська державна торговельна політика за режиму гнучкого курсу валюти буде неефективною?

- а) зміщення кривої IS уліво;
- б) зниження валютного курсу;
- в) зростання чистого експорту;
- г) правильної відповіді немає.

11. Який вплив має стимулююча бюджетно-податкова політика за режиму фіксованого курсу валюти:

- а) сприяє зростанню виробництва і доходу;

- б) стримує приплив капіталу в національну економіку;
- в) знижує пропозицію грошей;
- г) не приводить до яких-небудь серйозних змін у масштабах економіки.

12. Який вплив має кредитно-грошова експансія в умовах режиму фіксованого курсу валюти?

- а) збільшує валютні резерви, не змінюючи рівень виробництва і доходу;
- б) знижує валютні резерви, не змінюючи рівень виробництва і доходу;
- в) знижує ефективність бюджетно-податкової політики;
- г) приводить до зміщення кривої IS управо.

13. Який наслідок буде мати купівля облігацій Центральним банком в умовах режиму фіксованого курсу валюти?

- а) зниження внутрішньої відсоткової ставки і зростання доходів;
- б) прилив капіталу в країну і збільшення внутрішніх інвестицій;
- в) відплив капіталу із країни і скорочення валютних резервів Центрального банку;
- г) зниження валютного курсу і збільшення активного сальдо торговельного балансу.

14. Як діють інструменти фіскальної політики в умовах режиму фіксованого курсу валюти:

- а) ефективно стимулюють сукупний попит;
- б) знижують відсоткову ставку і стимулюють інвестиції;
- в) призводять до дефіциту платіжного балансу;
- г) не впливають на доходи, відсоткову ставку і платіжний баланс.

15. Як діють торговельні обмеження при існуванні фіксованого курсу валюти?

- а) збільшують обсяг чистого експорту та обсяг національного виробництва;

б) зменшують обсяг чистого експорту й обсяг національного виробництва;

в) не змінюють обсягів чистого експорту і національного виробництва;

г) зменшують обсяг чистого експорту і збільшують обсяг національного виробництва.

16. Який показник збільшується у відкритій економіці за режиму гнучкого курсу валюти при зростанні пропозиції грошей?

а) інвестиції;

б) експорт;

в) споживання;

г) заощадження.

17. Який наслідок має збільшення державних витрат за режиму гнучкого курсу валюти?

а) падіння експорту;

б) зростання споживання;

в) зниження інвестицій;

г) усі відповіді неправильні.

18. За допомогою якого чинника можна збільшити обсяг національного продукту в країні з малою відкритою економікою за режиму фіксованого валютного курсу і стабільного рівня цін?

а) зниження норми резервування для комерційних банків;

б) купівлі Центральним банком державних цінних паперів;

в) збільшення державних видатків;

г) зменшення дефіциту державного бюджету.

19. За допомогою якого чинника можна підвищити рівень зайнятості у країні з малою відкритою економікою за режиму гнучкого валютного курсу?

а) зниження податків;

б) збільшення державних видатків;

в) збільшення кількості грошей в обігу;

г) зменшення кількості грошей в обігу.

20. Якою буде результативність стимулюючої монетарної політики за режиму гнучкого валютного курсу та низької мобільності капіталу?

- а) такою самою, як і за абсолютної мобільності капіталу;
- б) нижчою, ніж за абсолютної мобільності капіталу;
- в) вищою, ніж за абсолютної мобільності капіталу;
- г) усі відповіді неправильні.

21. Яким чином діє стимулююча фіскальна політика в умовах гнучкого валютного курсу?

- а) знижує курс національної валюти;
- б) підвищує курс національної валюти;
- в) не впливає на обмінний курс національної валюти;
- г) усі відповіді неправильні.

Практичне заняття №11

ВПЛИВ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ І ТЕХНІЧНОГО ПРОГРЕСУ НА ДОСЯГНЕННЯ СТІЙКОЇ РІВНОВАГИ

Мета роботи – засвоєння теоретичних знань стосовно існуючих моделей довгострокового економічного зростання та економічного розвитку.

Завдання 1

Дайте визначення для наступних понять та категорій:

- 1) модель Домара;
- 2) модель Харрода;
- 3) автономні інвестиції;
- 4) індуковані інвестиції;
- 5) акселератор;
- 6) природний темп зростання;
- 7) фактичний темп зростання;
- 8) гарантований темп зростання;
- 9) модель Солоу;
- 10) золоте правило нагромадження.

Завдання 2

Знайдіть єдину правильну відповідь.

1. Який фактор забезпечує стійку рівновагу в моделі Р. Солоу?

- а) зменшення капіталоозброєності праці;
- б) досягнення капіталоозброєності праці при незмінному запасі капіталу;
- в) повний перехід інвестицій поточного періоду у додатковий капітал майбутнього періоду;
- г) правильна відповідь відсутня.

2. Який фактор забезпечує досягнення стійкої рівноваги у моделі Харрода?

- а) винятково ринкові механізми;
- б) державне регулювання економіки;
- в) виважена промислова політика підприємців;
- г) зовнішньоекономічні чинники.

3. Яку зміну в економіці викликає збільшення чисельності населення відповідно до моделі Солоу?

- а) збільшення капіталоозброєності праці;
- б) зменшення капіталоозброєності праці;
- в) не впливає на капіталоозброєність праці;
- г) знецінення капіталу.

4. За якої умови досягається максимум споживання на одиницю праці відповідно до моделі Солоу?

- а) обсяг інвестицій більший від обсягу заощаджень;
- б) гранична продуктивність капіталу дорівнює темпам росту населення, вибуття капіталу й ефективності праці;
- в) гранична продуктивність капіталу перевищує темп його приросту;
- г) еластичність випуску розрахована за фактором капітал, перевищує норму заощаджень.

5. Який показник закладено в основу неокласичної виробничої функції?

- а) гранична продуктивність капіталу;
- б) норма заощаджень;
- в) гранична схильність до споживання;
- г) норма амортизації.

6. За якої умови досягається стійкий рівень капіталоозброєності відповідно до моделі Солоу?

- а) норма заощадження дорівнює нормі споживання;
- б) капітал, що інвестується, дорівнює капіталу, який вибуває;
- в) гранична продуктивність капіталу дорівнює нормі амортизації;
- г) капітал, що інвестується, перевищує амортизацію.

7. Яким чинником є інвестиції в економічній моделі Домара?

- а) утворення доходу;
- б) зростання продуктивності праці;
- в) розширення виробничих потужностей;
- г) правильними є варіанти в п. а, в.

8. Який вираз в економічній моделі Домара відповідає темпу зростання інвестицій, що урівноважує сукупний попит і сукупну пропозицію?

- а) $MPS \cdot \delta$;
- б) $MPS \cdot y$;
- в) $MPS \cdot \Delta I$;
- г) $MPC + MPS$.

9. Яка частина капіталовкладень не залежить від рівня національного доходу?

- а) валові інвестиції;
- б) чисті інвестиції;
- в) автономні інвестиції;
- г) індуктовані інвестиції.

10. Які інвестиції, перебувають під безпосереднім впливом національного доходу?

- а) автономні;

- б) валові;
- в) індуковані;
- г) чисті.

11. Від якого фактора не залежать автономні інвестиції?

- а) зростання населення;
- б) поява технічних нововведень;
- в) зростання доходу;
- г) зміна споживацьких смаків.

12. Який темп зростання зумовлений збільшенням економічно активного населення і технічним прогресом?

- а) гарантований;
- б) природний;
- в) фактичний;
- г) очікуваний.

13. Яка з формул є базовою для коефіцієнта акселерації?

- а) $\Delta I / C$;
- б) $\Delta Y / \Delta I$;
- в) $\Delta I / \Delta Y$;
- г) $\Delta C / \Delta Y$.

14. Яке явище спостерігається, коли за моделлю Харрода гарантований темп зростання вищий від фактичного?

- а) зростання зайнятості;
- б) зниження товарно-матеріальних запасів;
- в) збільшення безробіття;
- г) правильна відповідь відсутня.

15. Яке визначення відповідає поняттю гарантованого темпу економічного зростання у моделі Харрода?

- а) темп зростання, найбільш характерний для даної економічної системи;
- б) максимальний темп зростання, зумовлений збільшенням чисельності населення і технічним прогресом;

- в) темп зростання, при якому інвестиції дорівнюють заощадженням і виправдовують очікування підприємців;
- г) темп приросту, який гарантує виробникам максимальний прибуток;

16. Зв'язок між якими економічними явищами показує неокласична виробнича функція?

- а) сукупним попитом і сукупною пропозицією;
- б) розміром чистих інвестицій і приростом сукупної пропозиції;
- в) рівнем виробництва і величиною капіталу та праці, що застосовуються у виробництві;
- г) приростом виробничих потужностей і приростом сукупного попиту.

17. Перевищення гарантованого темпу зростання у моделі Харрода над природним приводить до того, що інвестиції будуть:

- а) меншими від заощаджень;
- б) перевищувати заощадження;
- в) дорівнювати заощадженням;
- г) правильна відповідь відсутня.

18. Рівність яких темпів зростання необхідна для досягнення стійкої рівноваги у Моделі Харрода?:

- а) гарантованого і фактичного;
- б) фактичного і природного;
- в) гарантованого і природного;
- г) правильна відповідь відсутня.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базова література

1.1. Макроекономіка: підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. – 2-ге вид., переробл. – Суми: Сумський державний університет, 2021. – 307 с.

1.2. Національна економіка : підручник / [О. В. Носова, М. М. Кім, С. Д. Сворака та ін.]; за заг. ред. О. В. Носової. - К.: Центр учб. л-ри, 2016. - 512 с.

1.3. Батура, О.В. Макроекономіка: навчальний посібник для вузів / О.В. Батура, О.Ф. Івашина, Л.Ф. Новікова. – Київ : ЦУЛ, 2017 . – 235 с.

1.4. Гронтковська, Г. Е. Макроекономіка. Практикум : навчальний посібник для вузів / Г. Е Гронтковська, А. Ф. Косік. – Київ: ЦУЛ, 2016. – 400 с.

1.5. Економічна теорія. Макроекономіка : підручник / В. В. Білоцерківець, С. П. Горобець, В. Ф. Донченко, О. О. Завгородня ; за ред. В. М. Тарасевич . – Київ: Знання, 2016. – 206 с.

1.6. Козакова, О.М. Макроекономіка : підручник / О. М. Козакова, Е. М. Забарна . – Херсон: Олді-плюс, 2018. – 425 с.

1.7. Макроекономіка. Конспект лекцій: навч. посіб. / Ю.М. Бажал. Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Електрон. дані. – Київ: НаУКМА, 2024. – 41 с.

2. Допоміжна література

2.1 Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка : підручник: у 2 кн. / за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – Львів : Апріорі, 2020. – Кн. 1. – 123 с.

2.2 Білецька Л. Економічна теорія. Політекономія, мікроекономіка, макроекономіка / Л. Білецька, В. Савич, О. Білецький. – Київ : ЦУЛ, 2019. – 688 с. Макроекономіка: базовий курс : навч. посіб. / І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко, Н.В. Федірко та ін. – Київ : КНЕУ, 2016. – 254 с.

2.3 Макроекономіка : навч. посіб. / С. І. Архієреєва. – Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2019. – 216 с.

2.4 Тюхтенко Н. А. Макроекономіка: навч. посіб. / Н. А. Тюхтенко, К. М. Синякова. – Херсон: Олді-плюс, 2016. – 352 с.

2.5 Онісіфорова В.Ю., Сідельнікова В.К. Спрощена система оподаткування: сучасний стан, переваги, недоліки та перспективи / Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – №2 (23). – 2019. – Харків: ХНАДУ, 2019 – С.158-166.

2.6 Нестеренко В.Ю., Сідельнікова В.К. Напрями аналізу біржової діяльності в Україні / Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – № 2 (27) – 2021. – Харків: Стиль-Издат, 2021. – С. 136-144.

2.7 Нестеренко В.Ю., Сідельнікова В.К. Міжнародна трудова міграція як визначний сучасний аспект розвитку національної економіки України / Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – № 2 (29) – 2022. – Харків: ХНАДУ, 2022. – С. 56-63.

2.8 Нестеренко В.Ю., Деділова Т.В., Прокопенко М.В. Безробіття та міграція як визначні макроекономічні фактори соціально-економічного розвитку національної економіки України / Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – № 2 (31) – 2023. – Харків: ХНАДУ, 2023. – С. 37-45.

2.9 Dedilova T., Nesterenko V., Prokopenko M. Justification of inflationary trends in the context of social and macroeconomic development of the national economy of Ukraine / Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – № 2 (31) – 2023. – Харків: ХНАДУ, 2023. – С. 46-53.

2.10 Прокопенко М.В., Нестеренко В.Ю. Макроекономічне економіко-математичне моделювання поточного стану національної економіки держави / Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – № 2 (31) – 2023. – Харків: ХНАДУ, 2023. – С. 161-169.

2.11 Прокопенко М.В., Деділова Т.В., Нестеренко В.Ю. Головні методологічні аспекти моделювання соціальних систем національної економіки / Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – № 2 (31) – 2023. – Харків: ХНАДУ, 2023. – С. 170-180.

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

Методичні вказівки
до самостійної роботи
з дисципліни: «Макроекономіка»
для студентів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 051 «Економіка»
та галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальностей
076 «Підприємництво та торгівля» та 071 «Облік і оподаткування»

Укладачі: Нестеренко Валентина Юріївна

Відповідальний за випуск: д.е.н., проф. Дмитрієва О.І.

Підп. до друк.	Формат 60×80	1/16 Бум. Тип №
Друк офсетний	Ум. др. л.	Нав - вид. л.
Тираж екз.		Ціна договірна
Зак. №		

ХНАДУ, ГСП, Харків, вул. Ярослава Мудрого, 25

Підготовлено у Харківському національному автомобільно-дорозньому університеті